

[Vrij naar Nico ter Linden, *Het verhaal gaat'*, deel 1 THORA – 1996]

IN DEN BEGINNE

GENESIS 1:1

Het verhaal gaat dat in den beginne God hemel en aarde schiep.

Een verhaal van Israël is het en het werd naar verluidt zo'n zesentwintig eeuwen geleden opgeschreven, toen de Israëlieten aan Babylons stromen in ballingschap gevangenzaten. Ver van huis waren ze. En ver van huis komen dikwijls de grote vragen. Hoe is alles geworden wat geworden is? Waar komen wij vandaan en waar gaan we heen? Is er een God die ons gewild en gemaakt heeft? Waartoe zijn wij op deze aarde, die soms zo paradijselijk is en soms zo woest en ledig? Ballingen zijn wij, uit-landig, el-lende is ons deel. Is er een God die dit ziet, of zijn wij weerloos overgeleverd aan het lot, aan zon en maan en sterren? Het water komt ons tot de lippen, de adem wordt ons benomen, valt er nog iets te hopen? Is er niet iemand die in godsnaam licht kan scheppen in onze duisternis?

Stil, Israël vertelt een verhaal. Een priester uit Israël vertelt een verhaal. Een priester zonder tempel is hij. Ook hij is ver van huis. De mensen kunnen geen geitenbokjes of duiven meer bij hem komen offeren. Zij kunnen wel met hun vragen naar hem toe. En de priester wordt verteller, puttend zowel uit bronnen van eeuwen her als uit bronnen van nu. Zo is dit verhaal geboren, waarmee hij zijn volk troost:

In den beginne schiep God de hemel en de aarde...

Denk niet dat die priester het over het begin van de wereld heeft, want daar weet de man niets van en hij is er bovendien niet in geïnteresseerd. Hij houdt geen verhandeling over hoe de wereld is ontstaan, hij zingt een gelovige ballade over het *waartoe*. De priester geeft daarmee antwoord op een vraag die eigenlijk geen antwoord kent. De vraag komt echter nooit tot rust en hij waagt zich aan een antwoord.

De priester gaat zijn wanhopige volk dus niet geologisch uiteenzetten hoe God met de hemel en de aarde begonnen is. Zelfs al zou hij het weten, hij zou hen er niet mee troosten. Nee, hij vertelt theologisch en naar beste kunnen waar het God met zijn hemel en aarde om begonnen is, waar het God *in beginsel* om begonnen is. Over die levensgrote vraag hebben ze in Israël al eeuwen nagedacht en zeker nu, in ballingschap, denkt het volk erover na, zoals ook de burenen, de Egyptenaren en de Babyloniërs erover hebben nagedacht. En wat die priester aan goede gedachten bijeengesprokkeld heeft, van her en der en van toen en nu, biedt hij de ballingen aan in de vorm van een lied. Een leerdicht. In Israël vertellen ze de leer nooit in abstracte vorm. Ze maken er altijd verhalen van en gelijkenissen en liederen.

[einde citaat]